

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku I. Sp. z o.o. z siedzibą w T.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o wydanie pisemnej interpretacji przepisów prawnych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 maja 2021 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 października 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującej się 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 października 2019 Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 czerwca 2018 r., uwzględniającego odwołanie spółki I. Sp. z o.o. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z dnia 12 grudnia 2017 r. przez zmianę zaskarżonej decyzji i nakazanie pozwanemu wydanie interpretacji przepisów w trybie art. 10 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, wbrew stanowisku apelującego, wniosek spółki nie zawiera wątpliwości zarówno co do przedstawionego stanu faktycznego jak i

stanowiska. Płatnik składek wyjaśnia dlaczego występuje o interpretację. Powołuje orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego oraz sądów administracyjnych, które podważa jego dotychczasową praktykę. Wniosek nie zawiera również niejasności przytaczanych w apelacji w zakresie definiowania pojęć świadczenia w naturze i przychodu. Wbrew stanowisku apelującego, spółka nie ma wątpliwości co do stanu faktycznego. W rzeczywistości pozwany ma się wypowiedzieć, czy wartość bezpłatnego zakwaterowania, czyli świadczenia w naturze, jest przychodem pracownika stanowiącym podstawę wymiaru składek. Precyzując ostateczny pogląd w sprawie, płatnik składek jednoznacznie stwierdza, że bezpłatne zakwaterowanie pracownika nie jest jego przychodem a w konsekwencji nie stanowi podstawy wymiaru składek. Zdaniem Sądu drugiej instancji interpretacja wniosku płatnika składek, przedstawiona przez apelującego co do określenia charakteru prawnego świadczenia polegającego na bezpłatnym zakwaterowaniu pracowników jest niewłaściwa i w rzeczywistości zmierza do uniknięcia wydania decyzji interpretacyjnej. W ocenie Sądu Apelacyjnego sporny wniosek zawiera wszystkie elementy wymagane art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Pozwany zgodnie z art. 83d ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jest zobowiązany do wydania indywidualnej decyzji interpretacyjnej w zakresie podstawy wymiaru składek. W zasadzie tylko okoliczności wymienione w art. 83d ust. 2 ustawy systemowej, zwalniają pozwanego od wydania spornej decyzji. Są to sytuacje, gdy elementy stanu faktycznego są już przedmiotem toczącego się postępowania wyjaśniającego lub kontroli albo gdy w tym zakresie sprawa została rozstrzygnięta co do istoty decyzją ZUS. Żadna z tych okoliczności nie miała miejsca w rozpoznawanej sprawie.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 10 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w zw. z art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zdaniem skarżącego skarga kasacyjna winna zostać przyjęta do rozpoznania z uwagi na to, iż jest oczywiście uzasadniona. Organ pozbawiony jest bowiem (w trybie pisemnej interpretacji) mechanizmów prawnych do

samodzielnego ustalania czy wnioskodawca prawidłowo kwalifikuje, że wartość opłaconego pracownikom lokalu mieszkalnego w związku z pracą wykonywaną w ramach oddelegowania do pracy na teren innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej stanowi dla tych osób świadczenie w naturze otrzymane od pracodawcy, a następnie że świadczenie to stanowi bądź nie stanowi przychód pracownika z tytułu stosunku pracy. To na przedsiębiorcy jako wnioskodawcy ciąży obowiązek każdorazowego wypowiedzenia się w przedmiocie ww. kwalifikacji, co powinno znaleźć wyraz w opisie stanu faktycznego. Domaganie się przez przedsiębiorcę, aby to organ rentowy wydający pisemną interpretację dokonał w istocie oceny spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek stanowiących zagadnienie ze sfery faktów nie znajduje podstawy prawnej. Zapadły w sprawie wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) błędnie przyjmuje, iż wniosek przedsiębiorcy miał charakter kompletny i umożliwiał dokonanie oceny stanowiska przedsiębiorcy pod kątem jego prawidłowości, skoro we wniosku tym (w części obejmującej opis stanu faktycznego bądź zdarzenia przyszłego) brak było informacji czy przedsiębiorca kwalifikuje sporne świadczenia jako świadczenie w naturze oraz czy jego wartość stanowi, czy też nie stanowi przychodu ze stosunku pracy. Zawarcie w tym kontekście rozważań przez przedsiębiorcę jedynie we własnym stanowisku w sprawie, nie zaś jako element opisu stanu faktycznego jednoznacznie wskazuje na wątpliwości przedsiębiorcy w tym zakresie i chęć jednoznacznego przesądzenia tej kwestii przez organ rentowy, czego ten, działając w trybie przepisów art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w zw. z art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uczynić nie mógł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w

orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (398⁹ § 1 k.p.c.).

Zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jest chybiony. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Chodzi zatem o taką sytuację, gdy nie tylko zgłoszony zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, LEX nr 2057365). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Wskazać należy, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi polemikę z dokonanymi przez Sąd Apelacyjny ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów. Zdaniem skarżącego *„Zapadły w sprawie wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) błędnie przyjmuje, iż wniosek przedsiębiorcy miał charakter kompletny i umożliwiał dokonanie oceny stanowiska przedsiębiorcy pod kątem jego prawidłowości, skoro we wniosku tym (w części obejmującej opis stanu faktycznego bądź zdarzenia przyszłego) brak było informacji czy przedsiębiorca kwalifikuje sporne świadczenia jako świadczenie w naturze oraz czy jego wartość stanowi, czy też nie stanowi przychodu ze stosunku pracy”*. Sąd Apelacyjny w wyroku przyjął natomiast, że: *„stan faktyczny przedstawiony przez pracodawcę jest jednoznaczny. Nawet jeżeli sugerowane w nim wątpliwości wykraczają poza przedstawiony stan faktyczny, to nie mogą one uzasadniać zarzutu pozwanego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie powinien mieć żadnych wątpliwości jaki stan faktyczny został mu przedstawiony do oceny. W szczególności opis ten zawiera informację, że płatnik składek traktuje bezpłatne zakwaterowanie jako świadczenie*

w naturze". Zauważyć należy, że skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. Polemika skarżącego z oceną dowodów (wniosku płatnika) dokonana przez Sąd Apelacyjny, prowadząca do zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktyczny sprawy nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.